

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

26 פברואר 2020

ע"פ 19-09-11265 אבו חאטום נ' מדינת ישראל

לפני סגנית הנשיא, כב' השופטת אסתר הלמן – אב"ד

כב' השופט יפעת שטרית

כב' השופט סאאב דבור

יוסף אבו חאטום ת.ז. *****

המערער

נגד

מדינת ישראל

המשיבה

ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בנצרת (כב' השופטת ד. שרון גרין) (הכרעת דין מיום 24/3/19, גזר דין מיום 16/7/19) בת"פ 31158-06-14

נוכחים :

מטעם המערער : עו"ד שלמה עובדיה

מטעם המשיבה : עו"ד שרית מזרחי

המערער בעצמו

פסק דין

השופט סאאב דבור :

הקדמה :

1. בפנינו ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בנצרת (כב' השופטת ד. שרון גרין) בת"פ 31158-06-14; הערעור מתייחס לחלק מהקביעות בהכרעת הדין, כפי שניתנה ביום 24.03.19 ולחילופין, לחומרת העונש, כפי שהדבר משתקף בגזר הדין מיום 16.07.19.

המערער עותר לזכותו מהעבירות אשר יוחסו לו בנוגע לפועלו ולהתנהלותו בחברה בשם "א.פ. בניה ופיתוח בע"מ". לחילופין, הוא מבקש להקל בעונש כפי שהושת עליו; זאת על-ידי הקלה בעונש המאסר בפועל כך שזה לא יעלה על מספר חודשים בודדים, שניתן יהא לרצותם על דרך של עבודות שירות.

2. כאן המקום לציין, כי המערער הורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירות שעניינן: **מרמה** - עבירה לפי סעיפים 220(4) + (5) לפקודת מס הכנסה, התשכ"א – 1961 וכן, בעבירה של **אי**

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

26 פברואר 2020

ע"פ 19-09-11265 אבו חאטום נ' מדינת ישראל

ניכוי מס - לפי סעיף 218 לפקודת מס הכנסה. יש לציין, כי המערער זוכה מעבירה שיוחסה לו באשר לחשבוניות של חברת "מ. יובלים הנדסה וניהול בע"מ".

עובדות כתב האישום

3. כפי העולה מעובדות כתב האישום; בזמנים הרלוונטיים, שימש המערער כקבלן לביצוע עבודות מתכת, בניה ואספקת ציוד וכח אדם. עד שנת 2009 היה רשום כקבלן עצמאי והגיש דיווחים למס הכנסה. במהלך שנת 2009 הפסיק המערער להגיש דיווחים.

4. במהלך השנים 2007-2008 כלל המערער בספרי הנהלת חשבונות שלו ובדיווחיו למס הכנסה חשבוניות הוצאות כוזבות על שם החברות "א.פ. בילדינג בניה ופיתוח בע"מ" (להלן: "החברה" או "א.פ.") ו- "מ.יובלים הנדסה וניהול בע"מ" (כאמור לעיל, המערער זוכה מהעבירה שיוחסה לו ביחס לחשבוניות חברה זו); חשבוניות אלה הינן בהיקף של כ- 850,000 ₪, כאשר על פי הטענה, לא עמדה כל עסקת אמת מאחוריהן.

5. כן, על אף שלא הגיש דיווחים למס הכנסה, ביצע המערער עבודות עבור לקוח בשם חברת ה.צ. הרשקוביץ בהיקף כולל של כ-840,000 ₪, וקיבל מהלקוח את התמורה בגין העבודות. בגין עבודות אלה, הוציא המערער לחברת ה.צ. הרשקוביץ חשבוניות כוזבות של חברת ב.א.ג.א לבניה והובלות בע"מ וכן חברת ט.ס. הנדסה ובניה בע"מ, על אף שלא היה כל קשר בין העבודות שביצע לבין שתי החברות הרשומות על גבי החשבוניות.

6. יתר על כן, במהלך השנים 2010 - 2011, סיפק המערער שירותי הפעלת מנוף ללקוחות, וקיבל כספים בגין שירותים אלה, זאת מבלי שדיווח על הכנסות אלו, בסכום כולל של כ- 314,000 ₪, למס הכנסה.

7. במהלך השנים 2010 - 2011 העסיק המערער עובדים ושילם משכורתם בסכומים של 7,000 ₪, זאת מבלי שדיווח על עובדים אלה למס הכנסה ומבלי שניכה ממשכורותיהם מס במקור, כמתחייב בחוק.

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

26 פברואר 2020

ע"פ 19-09-11265 אבו חאטום נ' מדינת ישראל

ההליכים בבית המשפט קמא

8. המערער כפר במיוחס לו, ניהל הוכחות וביקש לדבוק בחפותו. בסופו של יום, הוא הורשע בעבירות כפי המתואר לעיל. למותר לציין שוב, כי המערער זוכה ממעשה עבירה ככל שיוחס לו אשר לחברת "מ. יובלים הנדסה וניהול בע"מ".

9. לאחר שעמד על טיעוני הצדדים, ופסע במתווה של תיקון 113 לחוק העונשין, בית המשפט קמא קבע את מתחם העונש ההולם כנע בין 6 ל- 20 חודשי מאסר בפועל, לצד קנס שנע בין 30,000 ל- 100,000 ₪. נוסף על כך, לאחר שבחן את הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, מצא למקם את עונשו של המערער בשליש המרכזי של מתחם הענישה הנ"ל ובהתאם לכך, השית עליו עונשים אלה:

מאסר בפועל לתקופה של 11 חודשים; 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים בגין כל עבירה מסוג פשע לפי פקודת מס הכנסה; 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים בגין כל עבירה מסוג עוון לפי פקודת מס הכנסה; קנס בסך של 40,000 ₪ וחתימה על התחייבות בסך של 80,000 ₪.

10. כאמור לעיל, המערער מלין על הרשעתו בחלק מהעבירות בהן הורשע וזאת בהתייחס לחשבוניות חברת א.פ. בילדינג בניה ופיתוח בע"מ בלבד וכן על חומרת גזר הדין.

נימוקי הכרעת הדין של בית המשפט קמא

11. בבואו לבור את המוץ מן הבר, בכל הנוגע לחשבוניות של חברת א.פ., עמד בית המשפט קמא על מגוון הראיות הרלבנטיות. בהקשר זה, הוא בחן את עדותה של החוקרת סמדר בין ממנה עולה, כי ענין לנו בחברה פיקטיבית, חרף היותה רשומה ברשם החברות. זאת ועוד; בית המשפט קמא נזקק לעדותו של מר יאיר אברהם, מנהל הרכש בחברת אלקיים וכן, להודעתו של העד בוריס גילמן (הודעה שהוגשה בהסכמה לתיק בית המשפט), אשר שימש כמנהל יצור בחברה. שני העדים הנ"ל שללו כל היכרות ו/או קשר, בין אם עסקי ובין אם אישי, עם חברת א.פ. ו/או עם אדם כלשהו בשם "עבד" עליו דיבר המערער. מפי עדים אלה אף נמסר שהמערער העסיק צוות שמנה 3 - 4 עובדים. העד גילמן ציין, כי בהקשר זה, הוא עבד אך ורק מול המערער וכי הוא אינו מכיר אדם בשם עבד וכי לא ידוע לו על קבלני משנה שכביכול העסיק המערער. עוד נמסר, כי כל הפועלים הגיעו ברכב של המערער. ויודגש, בית המשפט קמא מצא ליתן אמון מלא בעדויותיהם של עדים אלה.

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

26 פברואר 2020

ע"פ 11265-09-19 אבו חאטום נ' מדינת ישראל

12. בהקשר זה, לא ניתן לפסוח על גרסתו של המערער אותה מצא בית המשפט קמא כבלתי-אמינה, עמומה ומלאה בסתירות. לשיטת המערער, בתקופה הרלוונטית, הוא עבד בחברת אלקיים בביצוע עבודות מתכת; כן, אותה תקופה, כך לדברי המערער, חברת א.פ. בבעלותו של אדם בשם עבד קטימה או קטינה (אדם בלונדיני עם קוקו) סיפקה לו עובדים. לדבריו, החברה עמדה בקשר ישיר איתו ולא עם הפועלים.
- המערער תיאר באופן כללי ועמום את התנהלותו ואת שיטת העבודה שלו. לצד זאת, הוא לא ידע למסור פרטים מזהים אודות עבד הנ"ל, והסתפק באמרו, כי הוא גר בירושלים. למותר לציין, כי המערער לא ידע את כתובתו של עבד או את כתובת החברה ו/או מספר הטלפון של מי מהם. לא זו אף זו, המערער לא זכר את היקף העבודה המשותפת, כביכול, בינו לבין עבד הנ"ל, והסתפק בציניו, כי מדובר במאות אלפי ש"ח, וכי שילם לעבד במזומן, מבלי שעלה בידו להוכיח ביצוע אקט של תשלום בדרך כלשהי. הוסף לכך, לדבריו, איש לא נכח במעמד ביצוע התשלום. כן, בהקשר זה, לא נערך ולא קיים כל הסכם בכתב בין הצדדים.
13. בית המשפט קמא התייחס גם לטענות בדבר מחדלי חקירה אותן העלה המערער; טענות שנוגעות לעובדה, כי חברת א.פ. לא אותרה ומשכך לא הובררו סוגיות שנוגעות למהותה ופועלה. בנדון דידן, ציין בית המשפט קמא, כי החוקרת סמדר בין, הבהירה בעדותה, כי ענין לנו בחברה פיקטיבית. כן, לא ניתן היה לאתר את אותו אדם בשם עבד, אליו התייחס המערער. יתרה מזו, המערער מסר גרסה מעורפלת ועמומה אודות מערכת היחסים ששררה בינו לבין עבד הנ"ל וכן טענותיו ביחס להיכרות שערך בין עבד לבין יאיר אברהם, לא היה להן כל יסוד. למותר לציין, כי הסבריו של המערער אשר לסיבה בגינה יאיר אברהם גרס, (בניגוד לגרסת המערער), כי אינו מכיר את עבד, הוא הסבר מאוחר, כבוש ומגמתי. בהקשר זה, לא ניתן להתעלם מהעובדה, כי העד יאיר אברהם לא נחקר בנוגע למניע שכביכול הביא אותו להתכחש לקשר עם עבד וכי עדותו נמצאה מהימנה. מכאן, טענותיו של המערער אשר למחדלי חקירה, הן טענות דלות שאינן נסמכות על קרקע יצוקה.
14. סופו של יום, קבע בית המשפט קמא, כי לא הונחה לפניו כל ראיה באשר לקיומו של קשר עסקי בין המערער לבין אותו עבד. התיאור "בלונדיני עם קוקו" אינו יכול להוות תחליף לפרטים בנוגע לאותו עבד, ולבטח אין לדלות ממנו בדל של ראיה בדבר התקשרות כלשהי ביניהם. הוסף לכל אלה את העובדה, כי עדי הגנה רלוונטיים לא הובאו למתן עדות על ידי המערער, דבר שפועל לחובתו. עבד - שלטענת המערער ניתן היה לאתר על ידי המדינה, והיה בעדותו כדי לסייע להגנתו - וכן פועלים שעבדו עם המערער ו/או רואה החשבון, משום מה, לא הובאו למתן עדות מטעם המערער.

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

26 פברואר 2020

ע"פ 19-09-11265 אבו חאטום נ' מדינת ישראל

15. על יסוד האמור, קבע בית המשפט קמא, כי לא עמדה עסקת אמת בבסיס חשבוניות ההוצאה עליהן דיווח המערער למס הכנסה ומשכך, נסללה הדרך להרשעתו.

נימוקי הערעור

16. עיקר טענותיו של המערער נוגעות לעניין נטל ההוכחה כאשר לדידו, שגה בית המשפט קמא עת הטיל, למעשה, את נטל הוכחת האשמה על שכמו של המערער, תחת להטילו על כתפיה הרחבות של המשיבה. מכאן, בית המשפט קמא שגה, עת קבע בזו הלשון: **"בסופו של יום, לא הונחה לפני כל ראיה לקיומו של קשר עסקי כלשהו בין הנאשם לבין אותו עבד [...]"**. כפי הטענה, בקביעתו זו הפך בית המשפט קמא למעשה את נטל ההוכחה והעבירו מכתפי המשיבה, אשר הייתה חייבת להוכיח את הנטען על ידה בכתב האישום מעבר לכל ספק סביר, אל כתפיו של המערער.

17. המשיבה טענה, כי המערער כלל בספריו ובדיווחיו למס הכנסה חשבוניות הוצאות כוזבות, על שם א.פ., כאשר לא עמדה מאחורי חשבוניות אלה כל עסקת אמת; ואולם - נטען, כי המשיבה לא הציגה כל ראיה התומכת בטענה כי החשבוניות הינן כוזבות. יתרה מכך, למעשה, לא נעשה על ידי המשיבה כל מאמץ להוכיח את הנטען על ידה אשר לחשבוניות של א.פ. ו/או להפריך את גרסת המערער בעניין זה. זאת ועוד, לא הובא לעדות בעל-מניות או נושא משרה או בעל-תפקיד בחברת א.פ., ולא התקבלה כל גרסה מטעם מי מהם.

18. לטענת המערער, מתוך דבריו בהודעתו במשטרה, ניתן להיווכח, כי הוא סיפק פרטים מזהים רבים, כמיטב יכולתו וזיכרונו, אודות אותו "עבד", לרבות היותו בעליה של חברת א.פ., דרך ההתקשרות בין המערער לבינו, מראהו החיצוני, מבנה גופו, עיר מגוריו וכיו"ב פרטים נוספים שיש בהם כדי לסייע בזיהויו ואיתורו של אותו אדם. חרף האמור, המשיבה לא נקפה אצבע ולא פעלה למען איתורו של עבד, זאת בהסתמך על הסימנים המזהים שנמסרו ע"י המערער. כן, המשיבה לא הביאה כל עדות ו/או ראיה, שיש בה כדי לאשש או להפריך את גרסתו של המערער.

בהקשר זה, הפנה המערער, בין היתר, לעדותה של החוקרת סמדר בין בבית המשפט קמא ממנה עולה, כי זו אישרה שחברת א.פ. הייתה חברה רשומה אצל רשם החברות וכי לא נערכו כל ניסיונות לברר אם ענין לנו בחברה פיקטיבית, אם לאו.

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

26 פברואר 2020

ע"פ 19-09-11265 אבו חאטום נ' מדינת ישראל

לשיטת המערער, המשיבה לא הציגה כל ראיה ממשית שיש בה התייחסות לחברת א.פ., למעט עדותו של מר יאיר אברהם, ששימש כמנהל הרכש בחברת אלקיים; עדות ממנה עולה, כי יאיר אינו מכיר את עבד. בהקשר זה, המערער המשיך וטען, כי אין סתירה בין דבריו של יאיר לבין דבריו של המערער עצמו. יתר על כן, אף אם נניח לרגע קט כי גרסתו של יאיר נכונה היא, הרי שגם אז, אין בכך כדי לסייע למשיבה, זאת בהינתן מספר הצוותים הרב ומספר קבלני המשנה המועסקים באתר עבודה גדול, כך שלא ניתן לדרוש מיאיר שייחשף לכולם. מחקירתו הנגדית של העד יאיר, עולה, כי תשובתו, לפיה אינו מכיר את חברת א.פ., ניתנה בהתבסס על בדיקה שביצע במחשבי חברת אלקיים, והרי ברור כי לא יהא כל תיעוד שכזה במחשבי אלקיים לחברת א.פ. שהייתה קבלן משנה של המערער, ואשר החשבוניות שלה, אשר הוצגו לעד, מופנות למערער.

19. מלבד האמור לעיל, לשיטת המערער, שגה בית המשפט קמא עת ביסס את קביעותיו גם על פסק הדין בתיק פלילי 13-10-11529 מדינת ישראל נ' חאג' (12.07.18).

20. בין שלל טענותיו, גרס המערער, כי מחדלי החקירה שאפיינו את פועלה של המשיבה עמדו בבסיס הקביעה, כי חברת א.פ. הינה חברה פיקטיבית. לדברי המערער, המשיבה לא בדקה כיאה לרשות שהאמת אמורה לשמש כנר לרגליה, אם ענין לנו בחברה פיקטיבית, אם לאו. עיון באתר רשם החברות, לצד חיפוש באתרים משפטיים, (מהם ניתן ללמוד כי רשות המיסים ניהלה בעבר הליך פלילי כנגד החברה), מלמדים, כי ענין לנו בחברה שאינה פיקטיבית, כך על-פי הטענה.

הערעור על העונש

21. לחילופין, בפי המערער טענות אשר לחומרת הענש, בציינו, כי מדובר בעונש חמור וחריג, כך שבהתאם לנסיבות האופפות את המעשה ואת העושה, מוצדק היה להשית עליו, לכל היותר, עונש בן 9 חודשי מאסר, הניתנים לריצוי בעבודות שירות.

22. בין יתר הנסיבות האישיות אותן פירט המערער, הוא הפנה לעובדת היותו כבן 60, נשוי ואב לארבעה ילדים בגירים. אשתו עובדת כשכירה ומשתכרת כ - 5,000 ₪ בחודש. המערער עובד כשכיר בעבודת כפיים כדי לפרנס את משפחתו ומשתכר סך של 4,000 ₪ לחודש.

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

26 פברואר 2020

ע"פ 19-09-11265 אבו חאטום נ' מדינת ישראל

מלבד האמור לעיל, הפנה המערער למצבו הכלכלי הקשה וכן למצבו הרפואי הרעוע, שכן המערער סובל מבעיות קרדיולוגיות. כן, לפני כחצי שנה עבר התקף לב, אושפז ועבר צנתור דחוף.

עוד נטען, כי נכדו של המערער, שהינו בן 6, נולד עם מעי דק קצר, ונזקק לעבור עשרות ניתוחים. לציין גם, כי הנכד סובל מבעיה בתפקודי כבד, לבלב ומעי ומצוי ברשימת המתנה להשתלה, כאשר המערער ואשתו לוקחים חלק פעיל בטיפול בנכד.

זאת ועוד; המערער מטפל באחיו התאום, הסובל מנכות עקב היותו נפגע עבודה.

כן, הפנה המערער לעברו הפלילי הנקי והיותו משתייך למשפחה נורמטיבית, תוך שהוא מפנה את הזרקורים אל רוח ההתנדבות והתרומה לחברה שאפיינו את התנהלותו.

23. במסגרת הדיון בערעור בפנינו, חזר ב"כ המערער על טענותיו כפי שאלו עלו במסגרת הודעת הערעור בכתב שהוגשה מטעמו.

טיעוני המשיבה

24. המשיבה ביקשה לדחות את הערעור על שני רכיביו. לדידה, השם של החברה א.פ. בילדינג עלה בעבר במסגרת תיקים אחרים הקשורים לענייני מס הכנסה וחשבוניות פיקטיביות שמופצות בשוק בשמה של החברה הנ"ל. העובדה שהחברה רשומה ברשם החברות ויש לה בעלי מניות אין בה כדי לאיין את הפיקטיביות שדבקה בה. השאלה הרלבנטית היא - האם הייתה התקשרות דה-פקטו בין החברה הנ"ל לבין המערער. לשיטת המערער הוא עבד עם אדם בשם "עבד", שפעל בשם החברה הנ"ל וזאת מבלי שמסר פרטים נוספים ביחס להתקשרות ביניהם, בין אם זה, מספר הטלפון של אותו אדם, כתובת, היקף העבודה, שיטת ההתחשבות והתשלום, עדים שנכחו במעמד ההתקשרות או התשלום, רישומים, רשימות ומסמכים כלשהם המפרטים את מהות העבודות והיקפן, מספר העובדים ועוד.

לטענת המשיבה, במקרה שעומד בפתחנו המדובר הוא, הן בראיות ישירות והן בראיות נסיבתיות המלמדות, כי לא הייתה התקשרות בין המערער לבין החברה הנטענת. החוקרים שאלו את המערער במסגרת ת/1 מי מלבדו יכול להעיד על ההתקשרות עם אותו אדם בשם עבד. במענה לשאלה זו, הפנה המערער את החוקרים למנהל הרכש בחברת אלקיים, כמי

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

26 פברואר 2020

ע"פ 19-09-11265 אבו חאטום נ' מדינת ישראל

שיכול לאשר את ההיכרות עם עבד. אולם, משנשאל יאיר לפרש העניין, הוא שלל כל היכרות עם עבד. כן, עדותו של יאיר נמצאה אמינה על בית המשפט קמא.

25. אשר לעונש שהוטל על המערער, השליכה המשיבה את יהבה על גזר דינו של בית המשפט קמא, בציינה, כי ענין לנו בגזר דין נכון ומאוזן שיש בו כדי לשקף נכונה את מגוון השיקולים העומדים על הפרק ובכלל זה מדיניות הענישה הנהוגה, נסיבותיו של המעשה וכן נסיבות המערער עצמו. בהקשר זה, כך לגישת המשיבה, אין להתעלם מהעובדה, כי המחדל לא הוסר.

דיון והכרעה

26. עיון בהכרעת דינו של בית המשפט קמא מראה, כי זו מבוססת על ממצאי אמינות ומהימנות ומשכך, בהתאם להלכה הפסוקה, אין דרכה של ערכאת הערעור להתערב בממצאים עובדתיים ובממצאי מהימנות של הערכאה דלמטה אלא במקרים חריגים; ראו לדוגמה - ע"פ 7659/15 הרוש נ' מדינת ישראל (20.4.16), שם בסעיף 27 צוינו הדברים הבאים:

"כלל ידוע הוא כי ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בממצאי עובדה ומהימנות שנקבעו על ידי הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים. כלל זה נטוע בעובדה כי הערכאה הדיונית, והיא בלבד, יכולה להתרשם באופן בלתי אמצעי מהעדים המופיעים בפניה, ולקבוע, על סמך אותות האמת שהתגלו בעדות, את מידת מהימנותם. הערכאה הדיונית היא בעלת הנסיון והיכולת להעריך את מהימנותם של העדים, והיא השולטת באופן מובהק ושלים בחומר הראיות המוצג בפניה, ולפיכך היקף התערבותה של ערכאת הערעור בממצאיה הינו מצומצם ביותר (ע"פ 7211/13 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] 13.12.2015); ע"פ 5633/12 ניימן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] 10.7.2012); ע"פ 3250/10 מדינת ישראל נ' פלוני [פורסם בנבו] 12.1.2012))."

27. כלל אי-ההתערבות אינו בבחינת מחסום בלתי עביר, ומצויים לו יוצאים מן הכלל. במקרים חריגים יש שערכאת הערעור תתערב בממצאי עובדה ומהימנות; לדוגמה, ראו ע"פ 7653/11 ידען נגד מדינת ישראל (26.07.12), שם נפסק כך:

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

26 פברואר 2020

ע"פ 11265-09-19 אבו חאטום נ' מדינת ישראל

1 "כיוון שההלכה, לפיה אין זו דרכה של ערכאת הערעור להתערב
2 בקביעת ממצאי עובדה ומהימנות, מבוססת על יתרונה של הערכאה
3 הדיונית, הרי שבמקום בו יתרון זה מתבטל או מצטמצם, עשויה
4 ערכאת הערעור להתערב ביתר קלות בממצאי עובדה ומהימנות. הדבר
5 נכון למצב בו קביעת הממצאים על ידי הערכאה הדיונית מבוססת על
6 שיקולי סבירות או הגיון (עניין יומטוביאן, בעמ' 644-645); או
7 כשמדובר בהתרשמות מחפץ, מסמך או עדות מצולמת, מה שמאפשר
8 לערכאת הערעור להתרשם לא פחות טוב מן הערכאה הדיונית (ע"פ
9 3250/10 פלוני נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 12.1.2012), פס' 30
10 לפסק דינה של השופטת ארבל (להלן: עניין פלוני)). בנוסף, נקבע
11 בפסיקה כי כלל אי-ההתערבות לא יחול גם במקרים בהם "נפלו
12 טעויות של ממש באופן הערכת המהימנות; או באותם מצבים בהם
13 שוכנעה ערכאת הערעור כי הערכאה המבררת לא יכולה הייתה לקבוע
14 את הממצאים שנקבעו" (עניין פלוני, פס' 3 לפסק דינו של השופט
15 (כתוארו אז) גרוניס). (שם, פסקה 20).

16
17 28. במקרה עסקינן, נתן בית המשפט קמא אמון מלא בעדויותיהם של עדי התביעה. זאת לעומת
18 עדותו של המערער אותה מצא כפתלתלה, עמומה וכרצופת סתירות, אשר התאפיינה בחוסר
19 מהימנות. המערער הצטייר כמי שהאמת איננה נר לרגליו. מכאן, יקשה על בית המשפט
20 שלערעור להתערב בממצאיה של הערכאה הדיונית.

21
22 29. אף לגופו של עניין; בבחינת הכרעת הדין לגופה, ניכר כי לא נפלה טעות כלשהי בהחלטתו של
23 בית המשפט קמא. מטיעוני המערער, ניתן להיווכח, כי הוא מיקד את עיקר טיעוניו בשאלה
24 - על מי רובץ הנטל להוכיח את מעשה העבירה. לדידו, בית המשפט קמא טעה בכך שהעביר
25 את הנטל לכתפי המערער, שעה שנטל זה רובץ, לאורך כל ההליך הפלילי על שכם המשיבה.

26
27 30. במסגרת רע"פ 6831/09 טורשאן נ' מדינת ישראל (18.7.11) (אשר דן בעבירות אחרות
28 שעניינן עבירות לפי סעיף 12א לחוק הכניסה לישראל - שהיה של תושב הזר בישראל בהעדר
29 אישור מתאים), התייחס בית המשפט העליון בהרחבה לנטלי ההוכחה במשפט הפלילי,
30 וההלכה בדבר הוכחת יסוד שלילי בעבירה, והשלכותיהם של אלו על העניין. וכך קבע בית
31 המשפט העליון באשר לנטלי ההוכחה:
32

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

26 פברואר 2020

ע"פ 19-09-11265 אבו חאטום נ' מדינת ישראל

1 "העקרון לפיו על התביעה מוטל הנטל לשכנע את בית המשפט מעבר
2 לכל ספק סביר בהתקיימות יסודותיה של עבירה אותה היא מייחסת
3 לנאשם הינו מושכל יסוד בשיטתנו המשפטית. נטל זה, המכונה נטל
4 השכנוע (ויש שהוא מכונה החובה העיקרית או החובה מס' 1 של
5 התביעה), נגזר מהחזקה בדבר חפותו של הנאשם וככלל ילווה הוא את
6 התביעה מתחילתו של המשפט ועד לסופו (למעט מקרים בהם
7 התביעה הוכיחה קיומה של חזקה שבחוק הפועלת לחובתו של
8 הנאשם, ולמעט הוכחת הגנות אשר הועמדו לטובת הנאשם בהוראות
9 שמחוץ לחוק העונשין ופורשו כך שנטל השכנוע מונח על כתפי
10 הנאשם...
11 [...]

12 לנטל השכנוע המוטל על התביעה מתלווה ומצטרפת חובת הראיה
13 (המכונה גם החובה המשנית או החובה מס' 2). לפי חובה זו, על
14 התביעה להציג בפתחו של המשפט ראיות שיש בהן הוכחה לכאורה
15 (prima facie) לאשמו של הנאשם. כלומר, עליה להציג ראיות שלו
16 היה נותן בהן בית המשפט את מלוא האמון ומייחס להן את מלוא
17 המשקל די היה בהן כדי להרשיע את הנאשם...".
18

19 בהמשך, בסעיף 25 לפסק הדין, נקבע, בין היתר:

21 "הלכה נוספת אותה נראה שיש להבהיר, הינה ההלכה בדבר מידת
22 הוכחתו של יסוד שלילי בעבירה. גם כאשר ביסוד שלילי עסקינן,
23 מוטלים על התביעה נטל השכנוע וחובת הראיה. עם זאת, בניגוד
24 ליסודות חיוביים, הלכה היא לעניין יסוד שלילי בעבירה, כי על דרך
25 הכלל די בכמות הוכחה מועטה על מנת שתעמוד התביעה בחובת
26 הראיה, וזו תועבר לכתפי הנאשם...".
27

28 עוד נקבע במסגרת אותו פסק דין, שבבסיסו של הכלל עומד מן העבר האחד, הרציונאל
29 בדבר קשיי התביעה בהוכחתו של היסוד השלילי, ומן העבר האחר, הרציונאל בדבר הקלות
30 היחסית של הנאשם בהפרכת היסוד השלילי שכן, מדובר בעובדה שהיא בתחום ידיעתו
31 המיוחדת של הנאשם.
32

33 31. במסגרת ע"פ 3914/05 אחרר נ' מדינת ישראל, (10.11.08), נקבעו הדברים הבאים:

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

26 פברואר 2020

ע"פ 11265-09-19 אבו חאטום נ' מדינת ישראל

1
2 "... כאשר אשמתו של נאשם נלמדת ומוכחת, לכאורה, מכוחן של הראיות
3 שהובאו נגדו, עובר הנטל הטקטי אל כתפי הנאשם להציג תרחיש חלופי
4 סביר המתיישב עם חומר הראיות ועומד במבחן השכל הישר (ע"פ
5 10996/03 נרקיס נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 15, 27.11.2006)
6 (להלן: עניין נרקיס)). הנטל הטקטי אינו משנה את נטלי ההוכחה
7 המקובלים בהליך הפלילי. נטל השכנוע באשמתו של המערער מעל לספק
8 סביר נותר על כתפי המשיבה עד לסיום ההליך. יחד-עם-זאת, מקום שבו
9 "הוכחו עובדות המסבכות את הנאשם במעשה העבירה, ויוצרות לכאורה
10 ראייה לחובתו, והנאשם אינו מנסה כלל להמציא הסבר מצידו לעובדות
11 שהוכחו, או שהוא בודה מליבו דברים שאין להם שחר, רשאי בית
12 המשפט, בתנאים מסויימים, לקבוע על-סמך כל זה את אשמת הנאשם"
13 (ע"פ 38/49 קנדיל נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד ב 813, 835 (1949);
14 וראו גם: ע"פ 384/80 מדינת ישראל נ' בן ברוך, פ"ד לה(1) 589, 592-593
15 (1980) (להלן: עניין בן ברוך); עניין נרקיס, שם). הנה-כי-כן, אם לא
16 מצליח הנאשם להרים את הנטל הטקטי ולהטיל ספק סביר בראיות נגדו,
17 אזי "מה שהחל כהנחה לכאורית הופך להנחה מוחלטת, דהיינו למציאות
18 – התנהגותית או מחשבתית...".

19
20 32. מכאן לענייננו; עיקר הטענות בפי המערער מתייחסות לחשבונות על שם החברה א.פ.,
21 נכונותן של אותן חשבונות והיותן משקפות עסקות אמת. אין מחלוקת, כי נטל השכנוע
22 בדבר היותן של החשבונות פיקטיביות ללא כל עסקה אמיתית מאחוריהן, מוטל על
23 התביעה. בהקשר זה, למותר לציין, כי היעדר עסקה אמיתית, הוא נתון שלילי, היות ומדובר
24 בעובדה שמצויה בידיעתו הבלעדית של המערער.
25 במסגרת ע"פ 4675/97 רוזוב נ' מדינת ישראל, פ"ד כג(4) 337 (1999), החיל בית המשפט, כלל
26 זה גם ביחס להגנות:

27
28 "במידע המצוי בידיעתו הבלעדית של הנאשם, ובמקרים אלה לא זו
29 בלבד שאין הצדק להקל עימו, אלא שהכבדה עליו בנטל ההוכחה
30 תהווה תמריץ כי יגלה את כל האמת ולא אך יספק עצמו בקטעי-אמת.
31 דברים אלה אמורים על דרך הכלל, ובייחוד תוכח נכונותם בעבירות
32 'כלכליות', עבירות שבהן מלאכת אכיפתו של החוק קשה במיוחד בשל
33 הקלות היחסית בהעלמתו של מידע". (שם, עמ' 381).

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

26 פברואר 2020

ע"פ 19-09-11265 אבו חאטום נ' מדינת ישראל

וכך גם נקבע בערעור בו הועלו טענות דומות לאלה שהעלה המערער בפנינו, בנוגע לנטל הראיה להוכחת היותן של חשבוניות שבהן עשה המערער שימוש, פיקטיביות:

"אין בידי לקבל את טענת המבקש לפיה הוטל על שכמו נטל הבאת הראיות, במסגרת אישומים 1-2. בצדק קבע בית המשפט המחוזי, כי הנטל המשני עבר אל המבקש משהציגה המשיבה ראיות לכך שהחשבוניות המנויות במסגרת האישומים 1-2, אשר נכללו בספרי החשבוניות של הנאשמות 2-3, ובגין ניכר המבקש מס תשומות, הוצאו בכזב וללא כל עסקה העומדת מאחוריהן. לאחר עיון בחומר בחינת הבקשה על נספחיה, סבורני כי בדין קבעו הערכאות הקודמות, כי המבקש לא הרים את הנטל המשני שהועבר אליו." (רע"פ 2627/18 ביטון נ' מדינת ישראל (05.07.2018))

לענייננו, המשיבה סמכה את ידיה על עדויותיהם של החוקרת סמדר בין, יאיר אברהם וכן הודעתו של בוריס גילמן. עדויות אלו נמצאו אמינות ומהימנות על בית המשפט קמא. זאת לעומת גרסתו של המערער עצמו, בה לא מצא בית המשפט ליתן אמון. בהינתן האמור, ועל סמך הפסיקה המאוזנת לעיל, סבורני שהמשיבה הצליחה להעביר את הנטל הטקטי על שכמו של המערער. למעשה, די בראיות אותן הציגה המשיבה כדי להעביר את הנטל הטקטי לסתור את ההנחה שמדובר בחשבוניות פיקטיביות, אל מגרשו של המערער.

הנה כי כן, מדובר בנתון שלילי כאשר המידע הרלבנטי אודותיו מצוי באמתחתו של המערער. ישאל השואל - מה עשה המערער כדי לחשוף את אותו מידע? האם די במידע הלאקוני והמערפל אותו העביר למשיבה כדי לצאת ידי חובה? שאלה זו מקבלת משנה תוקף נוכח הטענה של המערער, כי מידע זה יכול דווקא לסייע לו בהגנתו.

בהקשר זה, תמים דעים אני עם מסקנותיו ונימוקיו של בית המשפט קמא, עת חזר והדגיש, כי המערער לא ידע למסור את שמו המלא והמדויק של עבד, לא ידע למסור כתובת מדויקת, לא של עבד עצמו ולא של החברה שלו. מלבד הטענה, כי אותו עבד גר בירושלים, כך על פי הטענה, לא ידע המערער למסור פרטים באשר למהות העבודה שהתבצעה, זאת למרות היקף העבודה הגדול כפי הנטען מפי המערער עצמו. הוסף לכך, לטענת המערער, התשלום נעשה במזומן, בסכומים גדולים, כל זאת מבלי לתמוך את דבריו בהוכחה ו/או בהסכם בכתב ו/או בעדים כלשהם.

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

26 פברואר 2020

ע"פ 11265-09-19 אבו חאטום נ' מדינת ישראל

עת נשאל המערער אם קיימת ראייה כלשהי שיכולה להצביע על תשלום בהיקף של מעלה מחצי מיליון ₪, כך ענה :

"ת: כל סוף חודש, יושבים ביחד, בודקים את השעות של העובדים, מגיעים לסכום של השעות, אני כל סוף חודש, הייתי מגיש חשבון לחב' אלקיים, תעשיות מתכת עד 5 לחודש אחרי כמה ימים מקבל את השיק שלהם, מכניס אותו לבנק, אחרי שרו"ח בודק את החשבונית של א.פ. בילדינג שהכל כשר באותו חודש, הייתי נותן לו כסף לשלם לפועלים שלי.

ש: אני מבינה שהיו לך מסמכים מסודרים של כל עובד כמה הוא עבד, שעות וסכומים. איפה המסמכים האלה.

ת: נגמרה העבודה, זורקים. אם הייתי יודע שאם רוצים לתבוע אותי הייתי משאיר אותם. נגמר חודש, משלמים, נגמר."

(עמ' 131 לפרוטוקול, שורות 1 – 8).

עינינו הרואות, אין בנמצא כל מסמך או הסכם בכתב שיש בו כדי לאשש קיומה של התקשרות בין המערער לבין עבד. כן, כפי הטענה, המערער שילם את כל הכספים במזומן, ללא נוכחותם של עדים. מלבד זאת, משום מה, אף אחד מאלה שעבדו עם המערער לא פגש ולא הכיר את אותו עבד ומשכך לא זומן למתן עדות מטעמו של המערער. באותו הקשר, אין מקום להתעלם גם מהעובדה, כי אותו יאיר אשר לטענת המערער הכיר את עבד, טען בתוקף שאינו מכיר אותו.

בבחינת מעלה מן הצורך, התוכן של החשבוניות הרלבנטיות אינו מכיל מידע אודות העבודות שסופקו, היקפן ומהותן. לשם ניקיון הדעת, יודגש, כי המערער עצמו ציין, כי אותה חברה סיפקה לו עובדים (כך למשל, בהודעתו מושהא ת/1 מיום 27.1.13 בעמ' 2 שורה 27 – 28, כך גם בעדותו בבית המשפט קמא (שם, עמ' 130, שורות 5 – 7)), אולם, משום מה, על גבי אותן חשבוניות (לא רק שלא מופיע פירוט של מספר העובדים, שעות העבודה וכו'), שלחלקן קיים מספר סידורי עוקב, רשום "עבור עבודות מסגרות וריתוך" (ראו - חשבונית מס' 352, כך גם בחשבונית מס' 353, 354, ועוד). בחלקן האחר של החשבוניות רשום "עבור עבודות ייצור + ריתוך" (חשבונית מס 386 לדוגמה) ואין כל זכר לכך שמדובר בהספקת עובדים.

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

26 פברואר 2020

ע"פ 19-09-11265 אבו חאטום נ' מדינת ישראל

כל שהיה על המערער לעשות הוא להניח על שולחנה של הרשות החוקרת ו/או בית המשפט קמא את אותו מידע רלבנטי שקיים בידיעתו האישית והבלעדית ואשר היה בכוחו כדי ללמד על אמיתות גרסתו ו/או לכל הפחות לטעת ספק בראיות המשיבה. אולם גם בכך כשל המערער.

משכך, ברי כי המשיבה מצידה פעלה כראוי והביאה ראיות שדי בהן כדי להעביר את נטל-הראיה אל שכם המערער שלא עמד במשימה, כפי שעמד על כך בית המשפט קמא ובצדק. יתרה מזו, המערער אף לא טרח להביא עדים נוספים מטעמו דוגמת רואה החשבון שלו ופועלים שעבדו עמו.

טענתו של המערער כי המשיבה לא עשתה דבר על מנת לאתר את בעליה של החברה א.פ. דינה להידחות. החוקרת סמדר בין העידה כי נעשו ניסיונות לאתר את בעל החברה, ללא הצלחה (עמ' 13 לפרוטוקול), ולאור גרסתו של המערער גם נעשה ניסיון לברר פרטים אודות אותו עבד, באמצעות אחרים, ששללו את גרסת המערער. ב"כ המערער צירף לסיכומיו, ללא קבלת אישור, תדפיס מרשם החברות, בנוגע לשמות בעל המניות הרשום ברשם החברות. למרות האמור, בית המשפט קמא התייחס (בסעיף 11 להכרעת הדין) בהרחבה לטיעוני ההגנה, גם בהקשר זה ונימק היטב מדוע דחה אותם. בסופו של דבר, למרות טענתו של המערער כי בניגוד לגרסת התביעה, ניתן היה למצוא בנקל את אותו עבד, הוא לא עשה דבר על מנת לזמנו, כדי שיעיד לטובתו.

36. בשולי הדברים מוצא אני לנכון לציין, כי אף אם נבחן את מכלול הראיות בראי של ראיות נסיבתיות, הרי שגם אז היינו מגיעים לאותה תוצאה. בהקשר זה ראו ע"פ 6392/13 מדינת ישראל נ' קריאף (מיום 6.7.2014) אשר מלמדנו, כי הפסיקה קבעה מבחן תלת שלבי להסקת מסקנה מפלילה מראיות נסיבתיות; שם נפסק בזו הלשון:

"בשלב ראשון נבחנת כל ראיה נסיבתית בפני עצמה כדי לקבוע אם ניתן להשתית עליה ממצא עובדתי; בשלב שני נבחנת מסכת הראיות כולה לצורך קביעה אם היא מערבת לכאורה את הנאשם בביצוע העבירה, כאשר הסקת המסקנה המפלילה היא תולדה של הערכה מושכלת של הראיות בהתבסס על ניסיון החיים ועל השכל הישר. המסקנה המפלילה עשויה להתקבל גם מצירוף כמה ראיות נסיבתיות; בשלב שלישי מועבר הנטל לנאשם להציע הסבר העשוי לשלול את ההנחה המפלילה כנגדו. הסבר חלופי למערכת הראיות הנסיבתית, העשוי להותיר ספק סביר באשר להנחה המפלילה, די בו כדי לזכותו".

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

26 פברואר 2020

ע"פ 19-09-11265 אבו חאטום נ' מדינת ישראל

1
2 לבטח, היה די והותר בראיות אותן הציגה המשיבה כדי להעביר את הנטל למערער להציע
3 הסבר חלופי העשוי לשלול את ההנחה המפלילה נגדו. כמפורט לעיל, המערער לא עמד בנטל
4 זה. תחת להמציא הסבר חלופי שונה מזה שהמשיבה הצביעה עליו, בחר המערער להסתתר
5 מאחורי מעטה סמיך של ערפל וטענות דהויות שאין להן כל בסיס ראיתי. המערער הוא זה
6 שנחשף מקרוב לדמויות אשר היה איתן במגע ולבטח צריך ואמור היה לעמוד מקרוב על
7 פרטיהן וזהותן, זאת מלבד תיאור התנהלותו העסקית באופן די מפורט, ניהול רישומים
8 ועוד. תחת לעשות זאת, בחר המערער לפזר ערפל סמיך ולזעוק כי המדינה אינה יודעת
9 לאתר את הראיות. אל לו לבית המשפט לאפשר יצירת מצב בו רשויות האכיפה צריכות
10 לגשש באפלה בשל מעשיו של נאשם, שמנסה להסתתר מאחורי מסך שהוא עצמו יצר במו
11 ידיו. התנהלות עסקית נכונה מחייבת קיום רישום תקין והצגת עובדות שיכולות לנווט נכונה
12 את הרשויות אל עבר הסקת מסקנות שבכוחן לבור את המוץ מן הבר.
13 יש לזכור כי המערער הורשע במסגרת הכרעת הדין של בית המשפט קמא גם בהוצאת
14 חשבוניות כוזבות בכל הנוגע לעיסוקו עם חברת ה.צ. הרשקוביץ, באי דיווח על הכנסות
15 ובהעסקת עובדים מבלי שדיווח על העסקתם. על הרשעתו בעבירות אלה לא הגיש ערעור.
16
17 37. מכאן, ולאור המובא לעיל, לו דעתי תישמע, הייתי מציע לחברותיי לדחות את הערעור ככל
18 שהוא מתייחס להכרעת הדין.
19
20 38. מכאן לערעור ביחס לגזר הדין; אין מנוס מלחזור ולאזכר את ההלכה המושרשת לפיה -
21 ערכאת הערעור תתערב בחומרת העונש שהוטל על ידי הערכאה הדיונית רק במקרים
22 חריגים של סטייה ברורה ממדיניות הענישה הנהוגה (ראו למשל ע"פ 1961/12 מאדי נ'
23 מדינת ישראל, פסקה 13 שם (27.02.13); ע"פ 3052/10 זועבי נ' מדינת ישראל (05.9.11);
24 ע"פ 5024/12 מסעאד נ' מדינת ישראל (30.10.2012)). מכאן, דומה כי מקרה זה אינו נמנה
25 על אותם מקרים המצדיקים התערבות.
26
27 39. בית המשפט קמא בחן את כל השיקולים לקולא ולחומרה, קבע את מתחם העונש ההולם
28 ובהמשך, לאחר שבחן את הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה ובחן את נסיבותיו
29 האישיות של המערער, כפי שהועלו וחודדו על ידו, התאים את עונשו של המערער למידותיו
30 הוא.
31

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

26 פברואר 2020

ע"פ 11265-09-19 אבו חאטום נ' מדינת ישראל

40. לא אחת דובר על חומרתן של עבירות המס ועל הנזק שהן מסיבות למדינה ולחברה. אין ספק, כי עבירות המס, הן חלק מהעבריינות הכלכלית המכוונת לפגוע בציבור בכללותו. במסגרת רע"פ 512/04 אבו עביד נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(4) 381 (2004), נקבע כך:

"בית-משפט זה חזר והדגיש לאורך השנים את החומרה שבה יש להתייחס לעבריינות כלכלית, ועבריינות מס בכלל זה, נוכח תוצאותיה ההרסניות למשק ולכלכלה ולמרקם חברתי, ונוכח פגיעתה הקשה בערך השוויון בנשיאת נטל חובות המס הנדרש לצורך מימון צרכיה של החברה ולפעילותן התקינה של הרשויות הציבוריות. העבריינות הכלכלית, ועבריינות המס בכללה, איננה מסתכמת אך בגריעת כספים מקופת המדינה. היא פוגעת בתודעת האחריות המשותפת של אזרחי המדינה לנשיאה שוויונית בעול הכספי הנדרש לסיפוק צרכי החברה, ובתשתית האמון הנדרשת בין הציבור לבין השלטון האחראי לאכיפה שוויונית של גביית המס – פגיעה הנעשית לרוב באמצעי מירמה מתוחכמים, קשים לאיתור. כבר נאמר לא אחת בפסיקתו של בית-משפט זה כי על מדיניות הענישה לשקף את הסכנה הגדולה הטמונה בעבריינות הכלכלית לפרט ולציבור כאחד, ואת יסוד ההרתעה הנדרש ביחס לביצועה..."

ראו גם רע"פ 1717/14 ליזרוביץ נ' מדינת ישראל (30.03.14), שם בסעיף 7, על הפסיקה המאוזכרת:

"...ואולם, נקבע לא אחת כי יש להתייחס בחומרה יתרה לעבירות המס, בשל הפגיעה באינטרסים חברתיים חשובים כתוצאה מביצוע עבירות אלו, היינו: פגיעה בקופת המדינה ובערך השוויון בין האזרחים הנדרשים לשלם מס אמת. חומרה זו הובילה לגישה לפיה בעבירות המס יש ליתן משקל מכריע לאינטרס הציבורי, ובכלל זה לשיקולי ההרתעה, ולהעדיף אותו על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם (רע"פ 4791/08 כהן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (9.2.2009)). אשר למצבו הכלכלי של המבקש ולעברו הפלילי הנקי, אפנה לדברים שאמרתי בפרשה אחרת, לפיהם: "מצבו הכלכלי של המבקש, גם הוא אינו מהווה עילה להתערבות בגזר דינו. במרבית המקרים, עברייני המס הינם אנשים נורמטיביים, נעדרי עבר פלילי, אשר התדרדרו לביצוע

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

26 פברואר 2020

ע"פ 19-09-11265 אבו חאטום נ' מדינת ישראל

העבירות בעטיו של מצב כלכלי קשה. אין די בנסיבה זו כדי להצדיק
הקלה בעונשים" (רע"פ 977/13 אודיו נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו]
(20.2.2013)).

דברים אלה יפים גם לענייננו.

41. הטענות שנשמעו מפיו של המערער כאן בפנינו הועלו ונבחנו בקפידה במסגרת הדיון בבית
המשפט קמא ולא ראינו הצדקה כלשהי לשנות מהמסקנות אליהן הגיע בית המשפט
בהקשר זה.

מדובר בשורה של מעשים, שבוצעו בהזדמנויות שונות, תוך תכנון מוקדם ובמהלך מספר
שנים, ואשר כולם נועדו להתחמק מתשלום מס אמת. הוסף לכך, המחדל שהינו תולדה
להתנהלותו של המערער, לא הוסר. לרשותו של המערער היה די והותר זמן כדי לפנות
לרשויות ולנסות לעמוד על היקף המחדל ולפעול להסרתו. אולם, הוא בחר שלא לעשות כן.
אך לדוגמה מיני רבים, בהקשר של מדיניות הענישה תוך שימת דגש על אי הסרת המחדל,
ראו רע"פ 7773/16 חננאל נ' מדינת ישראל (26.10.16); שם ענין לנו בפסק דין של בית
המשפט המחוזי אשר דחה ערעור על גזר דינו של בימ"ש השלום במסגרתו נגזרו עליו - 10
חודשי מאסר בפועל וקנס בסך 50,000 ₪, בגין הרשעתו (על פי הודאתו) בביצוע עבירות מס.
בית המשפט העליון דחה את הבקשה לרשות ערעור.

ויודגש, בית משפט השלום בעניין חננאל קבע, כי מתחם הענישה נע בין 8 עד 24 חודשי
מאסר לריצוי בפועל, בצד עונשים נלווים. במסגרת ההחלטה נקבע, כי מתחם העונש שנקבע
ע"י בית משפט השלום הוא אכן ראוי והולם, ולא נמצא כל טעם להתערב בו. כן, נקבע, כי
העונש שנגזר על המבקש בגדרי מתחם הענישה הוא ראוי ומאוזן. עוד צוין במסגרת אותה
החלטה, כי צדק בית משפט השלום בקביעתו כי עובדת אי-הסרת המחדל מצד המבקש
יכולה לשמש כשיקול רלוונטי לחומרה.

42. למותר לציין גם, כי הטענות בדבר מצבו הכלכלי הקשה וכן מצבו הרפואי של המערער, לצד
העדר עבר פלילי, לא נעלמו מעיניו של בית המשפט קמא, נלקחו בחשבון וזכו להתייחסות
הולמת.

כן, לא אחת עדים אנו לכך, כי עבירות מס מבוצעות בידי אנשים נורמטיביים נעדרי עבר
פלילי.

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

26 פברואר 2020

ע"פ 11265-09-19 אבו חאטום נ' מדינת ישראל

43. בהינתן האמור לעיל, לו דעתי תישמע, הייתי מציע לחברותיי לדחות את הערעור אף ביחס לגזר הדין.

סאאב דבור, שופט

ס. הנשיא, השופטת אסתר הלמן, אב"ד:

מסכימה.

אסתר הלמן, שופטת, סגנית נשיא

השופטת יפעת שטרית:

מסכימה.

יפעת שטרית, שופטת

הוחלט, אפוא פה אחד לדחות את הערעור על כל חלקיו.

ניתן והודע היום א' אדר תש"פ, 26/02/2020 במעמד הנוכחים.

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

26 פברואר 2020

ע"פ 11265-09-19 אבו חאטום נ' מדינת ישראל

סאאב דבור, שופט

יפעת שיטריט, שופטת

אסתר הלמן, שופטת
ס. נשיא

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13

פסק הדין הוקרא על ידי כב' השופטים :

חנא סבאג, שופט

יפעת שיטריט, שופטת

אסתר הלמן, שופטת
ס. נשיא

14
15

ב"כ המערער : מבקש לדחות את מועד התייצבותו של המערער למאסר, על מנת להתארגן וכן לשקול הגשת בר"ע.

ב"כ המשיבה : אין התנגדות.

16
17
18
19
20
21
22
23
24
25

החלטה

בשים לב לטענות ב"כ המערער ובהסכמת המשיבה, אנחנו מורים על עיכוב ביצוע רכיב המאסר בפועל, עד ליום 15/3/20.

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

26 פברואר 2020

ע"פ 19-09-11265 אבו חאטום נ' מדינת ישראל

המערער יתייצב לריצוי מאסרו בבית מעצר קישון ביום 15/3/20 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על המערער לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, טלפונים: 08-9787336, 08-9787377.

כל תנאי השחרור ימשיכו לחול בתקופת העיכוב וכך גם כל הערובות שהופקדו.

שירות בתי הסוהר יודיע לבית המשפט עם התייצבותו של המערער לריצוי העונש, שאז יבוטלו כל התנאים המגבילים וכלל שהופקדו ערבויות, הם יוחזרו למערער, וזאת בכפוף לקיומה של כל מגבלה על פי כל דין.

ניתנה והודעה היום א' אדר תש"פ, 26/02/2020 במעמד הנוכחים.

חנא סבאג, שופט

יפעת שיטריט, שופטת

אסתר הלמן, שופטת
ס. נשיא

הוקלד על ידי ליאור ממון